

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

HERINRICHTING WYLBREEK MONDING

Opdrachtgever:	Waterschap Limburg
Projectnr:	WSL040
Datum:	15 maart 2021

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

HERINRICHTING WYLREBEEK MONDING

Opdrachtgever:	Waterschap Limburg
Projectnr:	WSL040
Rapportnr:	20210315-WSL040-RAP-FF-1.0
Status:	Concept
Datum:	15 maart 2021

Opsteller:

Verificatie:

Validatie:

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2019 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Doelstelling.....	6
1.3	Leeswijzer	6
2	PROJECTGEGEVENS	7
2.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	7
2.2	Voorgenomen plan.....	9
3	BESCHERMDE SOORTEN.....	11
3.1	Inventarisatie.....	11
3.1.1	Literatuuronderzoek.....	11
3.1.2	Veldbezoek.....	13
3.2	Interpretatie.....	13
3.2.1	Flora	13
3.2.2	Vogels	14
3.2.2.1	Vogels – jaarrond beschermde nesten.....	14
3.2.2.2	Vogels – Omgevingsscansoorten.....	14
3.2.2.3	Vogels – algemeen voorkomende broedvogelsoorten.....	14
3.2.3	Vleermuizen.....	15
3.2.4	Grondgebonden zoogdieren.....	15
3.2.4.1	Haasachtigen, egel en vos	15
3.2.4.2	Ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en slaapmuizen	16
3.2.4.3	Knaagdieren.....	16
3.2.4.4	Marterachtigen	17
3.2.4.5	Overige zoogdieren	18
3.2.5	Amfibieën.....	18
3.2.6	Reptielen.....	20
3.2.7	Vissen.....	20
3.2.8	Libellen en dagvlinders.....	21
3.2.9	Overige ongewervelden.....	21
4	BESCHERMDE GEBIEDEN	23
4.1	Natura 2000-gebieden.....	23
4.2	Provinciale gebiedsbescherming	23
4.3	Houtopstanden.....	24
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN	26
5.1	Beschermde soorten	26
5.1.1	Vogels	26
5.1.2	Vleermuizen.....	26
5.1.3	Grondgebonden zoogdieren.....	27
5.1.3.1	Ware muizen, woelmuizen en spitsmuizen.....	27
5.1.3.2	Knaagdieren.....	27
5.1.3.3	Marterachtigen	27
5.1.3.4	Overige grondgebonden zoogdiersoorten.....	28
5.1.4	Amfibieën.....	28
5.1.5	Reptielen.....	28
5.1.6	Vissen.....	28
5.1.7	Overige soortgroepen.....	28
5.2	Beschermde gebieden.....	29

5.2.1	Natura 2000-gebieden.....	29
5.2.2	Provinciale gebiedsbescherming	29
5.2.3	Houtopstanden.....	29
6	CONCLUSIES.....	30
6.1	Zorgplicht en voorkomen vestiging beschermde soorten	30
6.1.1	Algemeen voorkomende zoogdiersoorten, amfibieën en vissen — rekening houden met de zorgplicht.....	30
6.1.2	Voorkomen vestiging rugstreeppad.....	30
6.2	Beschermde soorten	31
6.2.1	Vogels — aanvullend onderzoek jaarrond beschermde nesten en rekening houden met het broedseizoen.....	31
6.2.2	Vleermuizen — werken volgens ecologisch werkprotocol	31
6.2.3	Grondgebonden zoogdieren.....	31
6.2.4	Amfibieën — afstemming WL werken met gedragscode of nader onderzoek	32
6.3	Beschermde gebieden.....	33
6.3.1	Natura 2000-gebieden — negatieve effecten uitgesloten.....	33
6.3.2	Provinciale gebiedsbescherming — negatieve effecten uitgesloten	33
6.3.3	Houtopstanden — meldingsplicht en vergunningaanvraag	33
6.4	Conclusies samengevat.....	33
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	35

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Wet natuurbescherming
B1.1.1	Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2	Bescherming natuurgebieden
B1.1.3	Bescherming houtopstanden
B1.2	Provinciale gebiedsbescherming
B2	JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING
B4	VOORLOPIG ONTWERP

TABELLEN

Tabel 1	Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2016 — 2021).....	11
Tabel 2.	Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het onderzoeksgebied.....	23
Tabel 3.	Samenvattende tabel flora en fauna onderzoeken.....	33

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1.	Ligging onderzoeksgebied weergegeven (rode omlijnning) (bron: PDOKViewer).....	7
Afbeelding 2.	Wilderbeek/Molenbeek ten zuidoosten van de N271 en parallel aan de A73 (foto genomen op 22-1-2021).....	8
Afbeelding 3.	Duiker onder de Venloseweg (N271) door, waarmee de Wilderbeek/Molenbeek in verbinding staat met de Wylrebeek.....	8
Afbeelding 4.	Wylrebeek loopt over korte afstand in een normaalprofiel naar een volgende duiker onder een fiets- en voetpad parallel aan de toerit naar de A73.....	8
Afbeelding 5.	De beek stroomt in een normaalprofiel dat gaandeweg overgaat in een moeraszone, waarvan de overloop via vistrappen uitmondt in enkele, achter elkaar geschakelde vijvers (foto genomen op 2-2-2021).....	8
Afbeelding 6.	Geschakelde vijvers (foto genomen op 2-2-2021).....	9

Afbeelding 7. Ondergelopen mondingsgebied in de Maas (foto genomen op 2-2-2021).....	9
Afbeelding 8. Konijnhol met keutels van konijn voor ingang.....	16
Afbeelding 9. Knaagsporen bever binnen onderzoeksgebied.....	17
Afbeelding 10. Glijplaats bever binnen onderzoeksgebied.....	17
Afbeelding 11. Ligging van het onderzoeksgebied (gele stip) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).....	23
Afbeelding 12. Ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd), ten opzichte van het NNN (Bron: Provincie Limburg, Kaartbank Viewer).....	24

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Van de Wylrebeek in Venlo is in het mondingsgebied weinig oorspronkelijks meer over. De beek stroomt tussen het ziekenhuis en de snelweg/brug door een aangelegd waterparkje, dat uit verschillende vijvers bestaat die via stroompjes in elkaar verlopen. Het doel van de herinrichting van de monding van de Wylrebeek is de ecologische optimalisatie van het gebied, passend bij KRW-streefbeeld R4b (Permanente langzaam stromende heuvelland bovenloop op zand). Meer concreet wordt gestreefd naar het verbeteren van de migratiemogelijkheden van aquafauna vanuit de rivier de Maas via de Wylrebeek naar de Venlose Molenbeek, als onderdeel van een robuuste ecologische verbinding tussen de Maas en de Jammerdaalseheide. De midden- en bovenloop van de Wylrebeek en Venlose Molenbeek zijn recent reeds heringericht. Daarnaast zal bij de herinrichting van de Wylrebeek monding ook het dijktraject langs de Maas ter hoogte van de monding worden aangepakt in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

Als onderdeel van de voorziene herinrichting van het gebied is onderzoek uitgevoerd naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna en is een eerste inschatting gemaakt van de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Daarbij kan het voor een ingreep in sommige gevallen verplicht zijn om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna onder de Wet natuurbescherming potentieel voorkomen in het onderzoeksgebied en om de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) volgens de wet- en regelgeving vast te stellen. Hieruit volgt of de ingreep mogelijk een effect heeft op beschermde flora en fauna en beschermde gebieden. Daarbij wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming, wordt bepaald naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en/of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden nodig is.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging en het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het onderzoeksgebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNN). Ook wordt aangegeven of binnen het onderzoeksgebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.
- Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming, een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurbescherming en een ontwerp van de voorgenomen ingreep.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het gebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het onderzoeksgebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is globaal gezien gelegen op de grens tussen Venlo en Tegelen (provincie Limburg). Het onderzoeksgebied, zoals aangegeven in afbeelding 1, betreft de benedenloop van de Wylrebeek, vanaf de samenloop met de Wilderbeek/Molenbeek bij de duiker onder de Venloseweg (N271), tot aan de uitmonding in de rivier de Maas. Het traject heeft een totale lengte van circa 450 meter. De duiker onder de N271 heeft een lengte van circa 55 meter. Na deze duiker verloopt de Wylrebeek over korte afstand (circa 30 meter) in een normaalprofiel naar een volgende duiker onder een fiets- en voetpad parallel aan de toerit naar de A73 (lengte circa 15 meter) (afbeelding 4). Vervolgens stroomt de beek opnieuw in een normaalprofiel (lengte circa 150 meter) dat gaandeweg overgaat in een moeraszone, waarvan de overloop via vistrappen uitmondt in enkele, achter elkaar geschakelde vijvers (totale lengte verloop circa 150 meter). De overloop van de vijvers gaat via vistrappen en een lager gelegen vijver, naar een duiker (lengte circa 30 meter) door de dijk langs de Maas (met het Vikingpad) om vervolgens via een korte arm (lengte circa 20 meter) uit te monden in de rivier de Maas. De monding aan de Maas-oever is verstevigd met breuksteen. Het her in te richten deel van de Wylrebeek (de monding) is geheel gelegen binnen het waterbergend winterbed van de rivier de Maas (beheergebied Rijkswaterstaat).

Afbeelding 1. Ligging onderzoeksgebied weergegeven (rode omlijning) (bron: PDOK-Viewer).

In afbeelding 2 - 7 is een impressie van het onderzoeksgebied opgenomen.

Binnen het onderzoeksgebied zijn de volgende biotopen aanwezig:

- smalle, ondiepe beken (Wilderbeek/Molenbeek en Wylrebeek) met beide zowel steile als flauwe oevers;
- brede, ondiep/diepere, stilstaande en deels beschaduwde wateren (vijvers), met lokaal watervegetatie bestaande uit o.a. riet en lisdodde;
- intensief beheerde bermen, bestaande uit algemeen voorkomende kruidenrijke vegetaties waaronder hondsdrif, brandnetel en ridderzuring;
- extensief beheerde oeverlanden, met op meerdere plaatsen de aanwezigheid van braamstruweel;
- dunne bomen (diameter borsthoogte < 25 cm) zonder holtes;
- dikke bomen (diameter borsthoogte < 25 cm) zonder holtes.

Afbeelding 2. Wilderbeek/Molenbeek ten zuidoosten van de N271 en parallel aan de A73 (foto genomen op 22-1-2021).

Afbeelding 3. Duiker onder de Venloseweg (N271) door, waarmee de Wilderbeek/Molenbeek in verbinding staat met de Wylrebeek (foto genomen op 22-1-2021).

Afbeelding 4. Wylrebeek loopt over korte afstand in een normaalprofiel naar een volgende duiker onder een fiets- en voetpad parallel aan de toerit naar de A73 (foto genomen op 22-1-2021).

Afbeelding 5. De beek stroomt in een normaalprofiel dat gaandeweg overgaat in een moeraszone, waarvan de overloop via vistrappen uitmondt in enkele, achter elkaar geschakelde vijvers (foto genomen op 2-2-2021).

Afbeelding 6. Geschakelde vijvers (foto genomen op 2-2-2021).

Afbeelding 7. Ondergelopen mondingsgebied in de Maas (foto genomen op 2-2-2021).

2.2 Voorgenomen plan

Op 1 februari 2021 heeft het waterschap aan Kragten het verzoek gedaan om een voorkeursvariant (VKV) op te stellen voor de inrichting van de uitmonding van de Wylrebeek te Venlo.

De volgende herstelmaatregelen zijn voorzien:

- Het vis-optrekbaar maken van de monding van de Wylrebeek door het verwijderen van beplanting en stortstenen in de oeverzone van de Maas. De bestaande koker duiker blijft gehandhaafd.
- De Wylrebeek los te koppelen van de bestaande drie vijverpartijen. De nieuwe loop aan de zuidzijde van de vijvers situeren. Er wordt geen vispassage in de nieuwe loop gerealiseerd. Aan de noordzijde een onderhoudspad met een breedte van 4 meter aanbrengen.
- De huidige zandvang ligt benedenstrooms de duiker onder het fietspad/ventweg en de vijvers hebben in het huidige systeem ook grotendeels de functie van zandvang gekregen. In de voorkeursvariant wordt de zandvang bovenstrooms de duiker van het fietspad/ventweg aangebracht. Hierdoor wordt deze tijdens hoogwater ook niet extra vervuild door het Maaswater.
- De vijvers in hoedanigheid ongemoeid laten.

Wat zijn de gevolgen van de VKV op de volgende onderwerpen;

1. Eco-hydrologisch.

In de huidige situatie is de Wylrebeek vis-optrekbaar door een vispassage die uit diverse vistrappen bestaat. Deze zijn gesitueerd aan de instroomzijde van de drie vijvercompartimenten. In de voorkeursvariant worden door de aanleg van de nieuwe loop twee van de drie clusters van vistrappen verwijderd. In de nieuwe loop van de Wylrebeek wordt geen constructieve vispassage aangebracht. Het verhang, tussen de twee duikers, met het te maken profiel en stroomsnelheid zal bepalen in hoeverre deze optrekbaar is voor vissen.

De vijvers worden in de bestaande situatie door de Wylrebeek constant gevoed. Gezien de ligging en hoogte is het niet te verwachten dat de vijvers in verbinding staan met het grondwater. Door het afkoppelen van de Wylrebeek van de vijvers is de kans groot dat deze naar verloop van tijd droogvallen en zullen verlanden. Dit heeft consequenties voor het leefgebied van de bever. Daarom wordt een geregelde aanvoer vanuit de Wylrebeek naar het vijversysteem gemaakt. De onderlinge vijvers staan met elkaar in verbinding door de gehandhaafde vispassage tussen vijver 1 en 2 en een geregelde verbinding tussen vijver 2 en 3. In vijver 3 wordt een geregelde overlaat naar de Wylrebeek aangebracht. Hierdoor blijft het karakter van de vijvers met verschillende waterniveaus gehandhaafd. De bever kan door deze maatregelen in de vijvers blijven en mogelijk geen dam gaan aanbrengen in de Wylrebeek.

De aanwezige bestorting bij de beekmonding wordt verwijderd. Deze zijn tijdens de normalisatie van de Maas aangebracht. Te overwegen is de bestorting op de bodem te handhaven, omdat anders de door de terugschrijdende erosie zich een uitstroom ontwikkelt waar stilstaand water ontstaat en de lokstroom in de Maas afneemt. Door het verwijderen van de bestorting en het aanbrengen van dood

hout in de monding komen er schuilmogelijkheden bij en ontstaat er een natuurlijke beekmonding met meer variatie in stroming. Het aanbrengen van natuurlijke drempels (boomstammen) moet nog beschouwd worden en is afhankelijk van de uitkomst van de hydrologische berekeningen (worden gedaan door het waterschap).

Door de herinrichting van de Wylrebeek wordt de ecologische waarde vergroot op de volgende onderdelen:

- De abiotiek voor macrofauna, macrofyten en vis wordt verbeterd door extra beschaduwning, dood hout in de beek en gevarieerde waterdiepte.
- Door een geringere waterdiepte en pleksgewijs de ontwikkeling van een meer natuurlijke flauwe oever ontstaat er een gevarieerde water- en oevervegetatie. Dit maakt het gebied beter geschikt als leefgebied voor vissen, amfibieën, libellen en vogels.
- Er ontstaat meer (gevarieerde) spontane begroeiing op de oever. Aanplant van struweel is in verband met het beperkte ruimtebeslag niet voorzien.
- Er ontstaat een betere ecologische verbinding tussen de Maas en het bovenstroomse deel van de Wylrebeek.

2. Ruimtebeslag.

De realisatie van de VKV kan volledig plaatsvinden binnen het projectgebied. De nieuwe loop van de Wylrebeek blijft voor een groot deel in de bestaande loop liggen. Maar voor de realisatie van het onderhoudspad langs de nieuwe loop wordt een deel van de bestaande vijvers gebruikt. Om het onderhoudspad te bereiken wordt langs de vijvers een op-/afrit aangebracht. Het resterende deel van het lage terrein wordt als bloemrijk grasland ingericht.

De zandvang ligt bovenstrooms en wordt gerealiseerd door verbreding en verdieping van de bestaande loop.

De inrichting van de beekmonding vindt volledig plaats op eigendom van Rijkswaterstaat.

3. Beheer en onderhoud.

Voor de realisatie van een onderhoudspad langs de beek moeten op een aantal locaties bestaande houtopstanden gerooid worden.

De ontsluiting voor het beheer en onderhoud in dit gebied bestaat uit een onderhoudspad aan de zuidzijde en langs de bestaande fietspaden aan de noordzijde van de vijvers. Aan de noordzijde van de nieuwe beekloop wordt direct aan de beek een nieuw vier meter breed onderhoudspad aangelegd. Hierdoor kunnen zowel de beek als de vijvers onderhouden worden. Om het hoogteverschil te overbruggen wordt een op-/afrit aangebracht met een helling van 1:8-1:10. De zandvang is bereikbaar vanaf het fietspad/ventweg. De maasmonding is bereikbaar vanaf het fietspad.

Met de VKV wordt voldaan aan de beheer- en onderhoudseisen.

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het onderzoeksgebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van het FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereeniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2016 – 2021 (maximaal 5 jaar oud). Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen in de nabijheid van het onderzoeksgebied. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Of de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het onderzoeksgebied kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1 Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2016 – 2021).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Flora			
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Wnb-andere soorten	Ernstig bedreigd
Broedvogels			
Blauwe Reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Wnb-vrl	
Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Wnb-vrl	
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Wnb-vrl	
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Wnb-vrl	Ernstig Bedreigd
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Wnb-vrl	
Grauwe Klauwier	<i>Lanius collurio</i>	Wnb-vrl	Bedreigd
Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Wnb-vrl	
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Wnb-vrl	
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Huiswaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Wnb-vrl	
Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Wnb-vrl	
Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Wnb-vrl	Bedreigd
Ransuil	<i>Asio otus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Ringmus	<i>Passer montanus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Wnb-vrl	
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Wnb-vrl	
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Steenuil	<i>Athene vidalii</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Wulp	<i>Numenius arquata</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Zomertortel	<i>Streptopelia turtur</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Zwarte Specht	<i>Dryocopus martius</i>	Wnb-vrl	
Grondgebonden zoogdieren			
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Wnb-andere soorten	
Bever	<i>Castor fiber</i>	Wnb-hrl	
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Wnb-andere soorten	
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Das	<i>Meles meles</i>	Wnb-andere soorten	
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Wnb-andere soorten	
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Wnb-andere soorten	
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Huisspitsmuis	<i>Crocodyrus russula</i>	Wnb-andere soorten	
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Wnb-andere soorten	
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Wnb-andere soorten	
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Wnb-andere soorten	
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Wnb-andere soorten	
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Wnb-andere soorten	
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Wnb-andere soorten	
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Wolf	<i>Canis lupus</i>	Wnb-hrl	
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Wnb-hrl	
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Wnb-hrl	
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus/austriacus</i>	Wnb-hrl	
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Wnb-hrl	
Amfibieën			
Alpenwatersalamander	<i>Ichthyosaura alpestris</i>	Wnb-andere soorten	
Bastaardkikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	Wnb-andere soorten	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Wnb-andere soorten	
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Wnb-andere soorten	
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>	Wnb-hrl	Gevoelig
Reptielen			
Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Libellen en vlinders			
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i>	Wnb+hl	

* Bescherming: wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Veldbezoek

Op 2 februari 2021 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het onderzoeksgebied door ecooloog bij Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij bewolkt, droog, een temperatuur van 9 °C en windkracht 3 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens en eerder verzamelde veldgegevens op 22 januari 2021, is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied en welke functie het onderzoeksgebied mogelijk vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

In het deel van het onderzoeksgebied dat loopt vanaf de duiker onder de Venloseweg (N271) door tot aan de Danoweg, is veelal sprake van flauwe oevers, met daarachter een steil talud gelegen. Hier is vrijwel geen oeverbegroeiing aanwezig. De oeverbegroeiing die er staat, bestaat uit riet. Op deze locatie staan bovenop de taluds zomereiken. De begroeiing op de taluds bestaat uit algemeen voorkomende kruidenrijke vegetaties, waaronder winterpostelein, hondsdrif, brandnetel en ridderzuring.

Vanaf de andere zijde van de Danoweg tot aan het Vikingpad is sprake van flauwe oevers. Hier is sprake van extensief beheer. Na enkele meters lopen de flauwe oevers over in intensief beheerde grasbermen/-taluds. Langs de oevers is op meerdere plaatsen braamstruweel aanwezig. De intensief beheerde bermen bestaan uit algemeen voorkomende kruidenrijke vegetaties, waaronder hondsdrif, ridderzuring, brandnetel en duizendblad.

In de geschakelde vijvers is watervegetatie aanwezig in de vorm van onder andere riet en lisdodde. Deze vijvers hebben allemaal flauwe oevers en waarbij nog goed zichtbaar is dat riet hier aanwezig is als oevervegetatie. Rondom deze vijvers bestaat circa 95% van de bomen uit els en verder o.a. enkele zomereiken en berk.

Aan de andere zijde van het Vikingpad, tot aan de monding van de maas, is een ooibos gelegen. Door hevige regenval stond deze bosschage ten tijde van het veldbezoek bijna volledig onder water. Vanaf de kant was te zien dat in deze bosschage o.a. exemplaren van berk aanwezig zijn. Ondergroei is hier op veel plaatsen niet aanwezig. Daar waar wel sprake is van ondergroei, bestaat deze uit struiken en braamstruweel.

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat er in de omgeving van het onderzoeksgebied de beschermde plantensoort kluwenklokje is waargenomen. De natuurlijke groeiplaats is op zonnige en matig vochtige bodem van kalk- of humushoudend zand, klei of leem. De plant kan tegen lichte bemesting en begrazing. Binnen het onderzoeksgebied is, behalve langs de taluds, sprake van een (zeer) vochtige bodem. De omstandigheden zijn hier te nat voor het voorkomen van kluwenklokje. De taluds betreffen intensief beheerde grasbermen met algemeen voorkomende kruidenvegetaties. Met het intensieve beheer van deze taluds, de hoge mate van betreding door mensen en honden die hier worden uitgelaten, valt de aanwezigheid van kluwenklokje ook hier uit te sluiten.

Kijkend naar de beschermde plantensoorten die in Nederland voorkomen, voldoet het onderzoeksgebied niet aan de biotoopeisen voor deze soorten (o.a. kalkarme, ijzerrijke moerassen, jonge wilgenbossen en zwak zure veen- of kleibodems).

Uit het literatuuronderzoek komen tevens geen waarnemingen naar voren van beschermde plantensoorten binnen en nabij het onderzoeksgebied.

Voorkomen beschermde plantensoorten:

- Beschermde plantensoorten zijn op voorhand redelijkerwijs uit te sluiten op aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied.

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Vogels – jaarrond beschermde nesten

Uit het literatuuronderzoek komen diverse vogelsoorten naar voren, waarvan het nest jaarrond is beschermd. Dit betreffen onder andere soorten die hoofdzakelijk nestelen in bebouwing (o.a. gierzwaluw, huismus) of in grote bomen of bossen (o.a. havik, sperwer). Geschikte bebouwing als nestlocatie is binnen het onderzoeksgebied afwezig.

Bomen met holten en spleten die kunnen dienen als nestgelegenheden zijn binnen het onderzoeksgebied niet aanwezig. Nesten in bomen van vogels met een jaarrond beschermd nest zijn tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen in bomen binnen en grenzend aan het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied kan voor soorten zoals havik en ransuil mogelijk wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied.

3.2.2.2 Vogels – Omgevingsscansoorten

Uit het literatuuronderzoek komen diverse omgevingsscansoorten naar voren. Dit betreffen soorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn wel jaarrond beschermd wanneer de ingreep leidt tot het verdwijnen van de nestplaats en de omgeving onvoldoende alternatief leefgebied biedt en hiermee de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar komt.

Tijdens het veldbezoek werden geen omgevingsscansoorten waargenomen binnen het onderzoeksgebied. Tevens zijn er binnen en grenzend aan het onderzoeksgebied geen nesten aangetroffen van omgevingsscansoorten. Het valt niet uit te sluiten dat er binnen het onderzoeksgebied geschikt nestbiotoop aanwezig is voor de ijsvogel. Voor soorten, waaronder blauwe reiger en buizerd, geldt dat het onderzoeksgebied deel uit kan maken van geschikt foerageergebied.

3.2.2.3 Vogels – algemeen voorkomende broedvogelsoorten

Tijdens het veldbezoek zijn er een heel aantal algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen binnen het onderzoeksgebied: ekster, grote bonte specht, gaai, houtduif, koolmees, meerkoet, roodborst, waterhoen, wilde eend, winterkoning, wintertaling en zanglijster. Voor deze soorten maakt het onderzoeksgebied deel uit van geschikt nestbiotoop. Binnen het onderzoeksgebied zijn in de bosschage grenzend aan de Maas twee eksternesten aangetroffen.

Voorkomen beschermde vogelsoorten:

- Nestlocaties van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn binnen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied niet aangetroffen.
- Het onderzoeksgebied is geschikt als onderdeel van leefgebied voor enkele in de omgeving voorkomende soorten met jaarrond beschermde nesten, waaronder havik en ransuil.
- Nestlocaties van omgevingsscansoorten zijn binnen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied niet aangetroffen.
- Het onderzoeksgebied biedt geschikt leefgebied en voortplantingsbiotoop voor omgevingsscansoorten en algemene broedvogelsoorten.

3.2.3 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek (NDFF) blijkt dat gewone dwergvleermuis, gewone en/of grijze grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis zijn waargenomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Kijkend naar de aanwezige biotopen binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied, kunnen de volgende soorten ook niet op aanwezigheid worden uitgesloten: ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, watervleermuis en meervleermuis.

Verblijfplaatsen

De keuze voor een verblijfplaats wordt door vleermuizen vooral ingegeven vanuit het energetische belang.

Gedurende het jaar gebruiken vleermuizen seizoensgebonden verblijfplaatsen met verschillende microklimaten.

Belangrijk hierbij is dat er sprake is van een stabiel klimaat.

Gebouwen zijn afwezig binnen het onderzoeksgebied.

Door het hoge water tijdens het veldonderzoek, is het voor een groot aantal van de bomen niet mogelijk geweest om deze van dichtbij te inspecteren op aanwezig holtes/spleten/loszittende bast, die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen kan hiermee dan ook niet worden uitgesloten.

Foeragegebieden

Het onderzoeksgebied is geschikt als foeragegebied voor meerdere soorten vleermuizen. Kijkend naar de ligging van het gebied (nabij bebouwd gebied en gelegen in stedelijk gebied) en op grond van de omvang van het gebied, is daarbij de kans aanwezig dat het essentieel foeragegebied betreft.

Vliegroutes

Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. Verschillende vaak laagvliegende soorten als grootoorvleermuis en watervleermuis kunnen ook greppels of sloten en oevers als geleiding gebruiken. Binnen het onderzoeksgebied zijn deze elementen aanwezig, waarmee essentiële vliegroutes van vleermuizen niet kunnen worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde vleermuissoorten:

- Binnen het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen in bomen op voorhand niet worden uitgesloten.
- Op voorhand valt de aanwezigheid van essentieel foeragegebied binnen het onderzoeksgebied niet uit te sluiten.
- Op voorhand valt de aanwezigheid van essentiële vliegroutes niet uit te sluiten.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van het literatuuronderzoek komen enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten voor in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied. Het betreffen eekhoorn, egel, haas, woel- en spitsmuizen en ware muizen, konijn, ree en vos. Daarbij komen in de omgeving van het onderzoeksgebied ook bever, das en kleine marterachtigen voor.

3.2.4.1 Haasachtigen, egel en vos

Het onderzoeksgebied is geschikt als leefgebied voor konijn, egel en vos. Sporen van egel (o.a. uitwerpselen en geschikte dag-rustplaatsen zoals bladhopen en takkenbossen) en vos (o.a. prenten en hollen) werden tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Aanwezigheid van egel kan op basis van dit verkennend onderzoek echter niet op voorhand worden uitgesloten. Voor de vos is het onderzoeksgebied geschikt als foeragegebied. Aanwezigheid van verblijfplaatsen kan hier worden uitgesloten.

Sporen van konijn zijn veelvuldig aangetroffen binnen het onderzoeksgebied in de vorm van uitwerpselen en hollen (afbeelding 8).

Afbeelding 8. Konijnhol met keutels van konijn voor ingang.

Kijkend naar de inrichting van het onderzoeksgebied, valt de aanwezigheid van haas hier redelijkerwijs uit te sluiten. Deze soort wordt veel eerder verwacht in de graspercelen die op korte afstand, ten westen van het onderzoeksgebied, gelegen zijn.

3.2.4.2 Ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en slaapmuizen

Het verspreidingsgebied van grote bosmuis ligt ver buiten het onderzoeksgebied (NDFF). Voor de overige ware muizensoorten geldt dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Het verspreidingsgebied van veldspitsmuis ligt buiten het onderzoeksgebied (in Overijssel en Drenthe, en in Zeeuws-Vlaanderen).

Het onderzoeksgebied ligt binnen het verspreidingsgebied van waterspitsmuis. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Binnen het onderzoeksgebied zijn deze ruig begroeide oevers aanwezig. Hiermee kan de aanwezigheid van de waterspitsmuis binnen het onderzoeksgebied op voorhand niet worden uitgesloten.

Voor alle andere spitsmuissoorten (zoals dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis en tweekleurige bosspitsmuis) geldt dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (bijlage 3).

Voor noordse woelmuis geldt dat de verspreiding zich beperkt tot de lage, natte delen van Nederland.

Voor alle andere woelmuissoorten (zoals aarmuis, rosse woelmuis en veldmuis) geldt dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Op een enkele locatie zijn binnen het onderzoeksgebied holletjes aangetroffen. Omdat hier geen stortbergjes bij zijn aangetroffen, zijn deze niet op soort te onderscheiden. Met een diameter van circa 3 cm betreffen het holletjes van ware muizen en/of woelmuizen.

3.2.4.3 Knaagdieren

Bever

Gegevens uit de NDFF tonen aan dat binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied waarnemingen van bever bekend zijn. Tevens wordt door Waterschap Limburg aangegeven dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het leefgebied van bever (Waterschap Limburg, 2020).

Sporen in het onderzoeksgebied die erop duiden dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het leefgebied van bever zijn tijdens het veldbezoek aangetroffen in de vorm van knaagsporen en 'glijplaatsen' het water in (afbeelding 9 en 10). Hiermee staat vast dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het leefgebied van bever.

Afbeelding 9. knaagsporen bever binnen onderzoeksgebied.

Afbeelding 10. Glijplaats bever binnen onderzoeksgebied.

Eekhoorn

Binnen het onderzoeksgebied bevinden zich biotopen die geschikt zijn als leefgebied voor eekhoorn. Daarbij zijn in de omgeving van het onderzoeksgebied waarnemingen bekend van eekhoorn (NDFF). Nesten van eekhoorns zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen.

3.2.4.4 Marterachtigen

Otter

Het verspreidingsgebied van otter ligt op ruimte afstand van het onderzoeksgebied. Gegevens uit de NDFF tonen dan ook aan dat er in de wijde omgeving van het onderzoeksgebied geen waarnemingen van otter bekend zijn. De otter heeft een voorkeur voor schone wateren, omgeven door een rijke oevervegetatie en structuurrijke aangrenzende gebieden. Sporen van otter bestaan onder andere uit etensresten die te vinden zijn op eetplekjes aan de oever. Dit zijn vissenkoppen, schalen, resten van amfibieën, aas en afgestroopte paddenhuiden. Geen van deze sporen zijn binnen het onderzoeksgebied aangetroffen. In combinatie met het ontbreken van structuurrijke aangrenzende gebieden, kan de aanwezigheid van otter binnen het onderzoeksgebied hiermee worden uitgesloten.

Das

In de NDFF zijn voor de afgelopen jaren meerdere waarnemingen van das bekend op ruime afstand van het onderzoeksgebied en in het buitengebied. In de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van das binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied.

Tijdens het veldonderzoek zijn tevens geen sporen van das aangetroffen binnen het onderzoeksgebied (o.a. dassenpijpen, burchten, latrines en wroetsporen). Op basis van het uitgevoerde verkennend veldonderzoek en literatuuronderzoek kan de aanwezigheid van das binnen het onderzoeksgebied op voorhand worden uitgesloten.

Steen- en boommarter

Aangenomen mag worden dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het leefgebied van steenmarter. Deze soort is nachtactief en heeft een leefgebied van 10-700 ha. Bovengrondse dag-rustplaatsen (of legers) kunnen zich in takkenhopen, dichte doornstruwelen en/of holle oevers bevinden. Mogelijke rustplaatsen zijn binnen het onderzoeksgebied aangetroffen in de vorm van braamstruwelen. Verblijfplaatsen van vrouwtjes met jongen bevinden zich vooral in gebouwen, maar kunnen ook in boomholtes worden gevonden. Verblijven in boomholtes zijn binnen het onderzoeksgebied mogelijk te verwachten in o.a. spechtengaten. Ook kunnen steenmarters in het

onderzoeksgebied foerageren. Omdat het onderzoeksgebied slechts een klein deel is van een veel groter leefgebied, betreft het onderzoeksgebied geen essentieel foerageergebied.

Het onderzoeksgebied ligt ver buiten het bekende verspreidingsgebied van boommarter. De boommarter komt hoofdzakelijk voor in aaneengesloten bosgebieden. Gezien het kleine bosoppervlak dat aanwezig is binnen het onderzoeksgebied, de ligging in stedelijke gebied en met het ontbreken van waarnemingen van deze soort binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied, kan de aanwezigheid van boommarter in het onderzoeksgebied derhalve worden uitgesloten.

Bunzing, hermelijn en wezel

In de NDFF staan waarnemingen in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied van bunzing en wezel. De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn. Binnen het onderzoeksgebied zijn deze elementen aanwezig.

Hermelijn en wezel komen in alle habitats voor, van open plekken, in bossen, houtwallen, duinen, akkers en ook vochtig terrein. De enige voorwaarden zijn dat er voldoende schuilmogelijkheden zijn en voedsel aanwezig is. Binnen het onderzoeksgebied zijn geschikte schuilplaatsen aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van bunzing, hermelijn en/of wezel aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Aanwezigheid van deze soorten kan op voorhand echter niet worden uitgesloten.

3.2.4.5 Overige zoogdieren

De wilde kat komt in Nederland enkel voor in het Vijlenerbos in Vaals.

De overige onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de lynx en de in Nederland slechts zwervend aangetroffen wolf en met een vastgesteld leefgebied op De Hoge Veluwe. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het onderzoeksgebied geen onder deze beschermingsregimes vallende overige zoogdieren voorkomen.

Van de onder het beschermingsregime 'andere soorten' vallende soorten zijn in de NDFF gegevens van ree aanwezig die zijn waargenomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Kijkend naar de ligging van het gebied en het open karakter, is het ree hier niet te verwachten. Verder geldt voor deze soort een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen.

Andere overige onder het beschermingsregime 'andere soorten' vallende zoogdieren betreffen ofwel zeezoogdieren of er zijn geen waarnemingen bekend van deze soorten in en rondom het onderzoeksgebied. Daarom kan redelijkerwijs worden gesteld dat binnen het onderzoeksgebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

Voorkomen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten:

- Het onderzoeksgebied maakt deel uit van het leefgebied van bever en konijn.
- Het onderzoeksgebied biedt geschikt leefgebied voor eekhoorn, egel, kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel), steenmarter en vos.
- Het onderzoeksgebied biedt geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende muizensoorten.

3.2.5 Amfibieën

Populaties van boomkikker, geelbuikvuurpad, knoflookpad, vroedmeesterpad en vuursalamander bevinden zich op ruime afstand van het onderzoeksgebied (NDFF). De aanwezigheid van de hiervoor genoemde soorten in het onderzoeksgebied kan op basis van bekende verspreiding redelijkerwijs worden uitgesloten.

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn waarnemingen bekend van Alpenwatersalamander (NDFF).

Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft het leefgebied. De soort komt vaak voor in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. Ook duikt de soort vaak op in stedelijk gebied. In het voorjaar komt de soort in allerlei typen water voor, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. In de winter overwintert de soort op het land. Binnen het onderzoeksgebied bevinden zich beeklopen met oeverbegroeiing en struikgewassen. Dit maakt het onderzoeksgebied geschikt als leefgebied voor deze soort. Het is op voorhand dan ook niet uit te sluiten dat de soort binnen het onderzoeksgebied voorkomt.

Het onderzoeksgebied ligt nabij het bekende verspreidingsgebied voor boomkikker. De boomkikker plant zich voort in visvrije, zonnig gelegen en matig voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie. Met de monding in de Maas en de toegang tot het gebied door vissen, kan worden uitgesloten dat het onderzoeksgebied voldoet aan de gestelde eisen door boomkikker. Aanwezigheid van deze soort kan hier dan ook worden uitgesloten.

De heikikker heeft een zeer duidelijke voorkeur voor de landschapstypen heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland. Ook wordt de soort gemeld uit bos en struweel. De heikikker is duidelijk een cultuurvliesende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. De heikikker blijkt een vennensoort bij uitstek. Daarnaast komt de soort voor in kleine geïsoleerde wateren en in sloten (in laagveen, klei-op-veen en komkleigebieden). Het onderzoeksgebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van heikikker. Tevens is dit gebied gelegen in stedelijk gebied (infrastructuur en bebouwing direct grenzend aan gebied). In combinatie met de afwezigheid van vennen, kleine geïsoleerde wateren en sloten binnen het onderzoeksgebied, kan aanwezigheid van deze soort binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

Het landschap waarin de kamsalamander wordt aangetroffen is bosrijk, bevat houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de directe omgeving van het voortplantingswater. Kamsalamanders komen voor in een verscheidenheid aan typen visvrije wateren. Op de zandgronden en in beekdalen leeft de soort in poelen, vijvers, matig voedselrijke (mesotrofe) vennen en in leemputten. Het onderzoeksgebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van kamsalamander. Kijkend naar de geschiktheid van het onderzoeksgebied als leefgebied voor deze soort, valt aanwezigheid van de soort hier echter uit te sluiten.

Het verspreidingsgebied van de knoflookpad ligt nabij het onderzoeksgebied. Een absolute voorwaarde voor deze (grotendeels ondergronds levende) soort is de aanwezigheid van open zandplekken omringd door vegetatie. Het zand moet een zodanige structuur hebben, dat het goed vergraafbaar is. Met het ontbreken van deze open zandplekken binnen het onderzoeksgebied, kan de aanwezigheid van deze soort hier worden uitgesloten.

De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden. Het onderzoeksgebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van poelkikker. Met de aanwezigheid van vennen, poelen en visvrije waterlopen binnen het onderzoeksgebied, kan de aanwezigheid van poelkikker op voorhand worden uitgesloten.

Het onderzoeksgebied ligt binnen het verspreidingsgebied van rugstreeppad (NDFF). De rugstreeppad is een mobiele soort en een echte pionier die gebruikmaakt van nieuwe onbegroeide, tijdelijke en ondiepe wateren voor zijn voortplanting. Op dit moment wordt de soort niet verwacht binnen het onderzoeksgebied. Bij afwezigheid van deze soort, maar wanneer in het onderzoeksgebied ten gevolge van de werkzaamheden nieuwe wateren ontstaan (bijvoorbeeld braakliggende grond met tijdelijke plassen en poelen en door insporing van banden), dan valt niet uit te sluiten dat deze soort zich hier gaat vestigen.

Vinpootsalamanders worden in Nederland in twee landschapstypen aangetroffen, de heidegebieden op de hogere zandgronden en de bossen gelegen in het heuvellandschap van Zuid-Limburg. Als voortplantingswater wordt hier met name gebruik gemaakt van zwakzure, permanente vennen, plassen, bospoelen, bronpoeltjes,

drinkpoelen en kleine, zwakstromende beekjes. Het onderzoeksgebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van vinpootsalamander. Met de afwezigheid van geschikt voortplantingsbiotoop binnen het onderzoeksgebied, valt op voorhand uit te sluiten dat deze soort hier voorkomt en zich hier voortplant.

Tevens zijn er binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied waarnemingen bekend van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

Voorkomen beschermde amfibiesoorten:

- Het onderzoeksgebied is potentieel geschikt als leefgebied voor de vrijgestelde soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- Het onderzoeksgebied is potentieel geschikt voor de beschermde soort Alpenwatersalamander.
- Vestiging van rugstreeppad tijdens de uitvoer van de werkzaamheden kan op voorhand niet worden uitgesloten.

3.2.6 Reptielen

Het onderzoeksgebied ligt op ruime afstand van het bekende verspreidingsgebied van adder, gladde slang, muurhagedis en ringslang. Deze soorten kunnen worden uitgesloten op aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied. Met de afwezigheid van open en zandige plekken en de bodem die vochtig tot zeer nat is, kan het voorkomen van zandhagedis redelijkerwijs ook worden uitgesloten. Daarbij zijn er geen waarnemingen bekend van deze soort binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Waarnemingen van zandhagedis zijn afkomstig uit de Jammerdaalse heide.

Het onderzoeksgebied ligt binnen het bekende verspreidingsgebied van levendbarende hagedis.

Levendbarende hagedis komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in structuurrijke bermen van (spoor)wegen en maken daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Met de afwezigheid van voldoende rustige en open zonplekken, is het onderzoeksgebied niet geschikt als leefgebied voor deze soort.

De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. Ze zijn vaak lastig te vinden omdat ze weinig op open plekken zonnen. Veelal verschuilen ze zich onder planten, strooisel of ondergronds.

In de nabije omgeving van het onderzoeksgebied is hazelworm nog niet eerder waargenomen (NDFF). Het onderzoeksgebied is in potentie wel geschikt als leefgebied voor deze soort. Aanwezigheid van hazelworm kan daarom binnen het onderzoeksgebied op voorhand niet worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde reptielensoorten:

- Het onderzoeksgebied is potentieel geschikt als leefgebied voor hazelworm.

3.2.7 Vissen

De onder het beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn vallende vissen zijn rivier optrekkende zoutwater soorten (houting en steur). De Wylrebeek mondt uit in de Maas. De ligging van het onderzoeksgebied valt niet binnen het bekende verspreidingsgebied van houting en steur. Aanwezigheid van deze soorten kan hier redelijkerwijs worden uitgesloten.

Bekende populaties van beekdonderpad, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper en kwabaal bevinden zich op ruime afstand van het onderzoeksgebied. Aanwezigheid van deze soorten kan binnen het onderzoeksgebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het verspreidingsgebied van beekprik ligt nabij het onderzoeksgebied. De beekprik is een soort van schone heldere continu stromende beken met grindrijke plaatsen, detritusbanken en slibbodems. Met de afwezigheid van

een grindrijke bodem en detritusbanken, kan de aanwezigheid van deze soort binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

In de en Wilderbeek/Molenbeek en in de Wylrebeek worden ook algemeen voorkomende vissoorten verwacht. Voor deze soorten geldt dat zij voor door provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten geldt dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden echter wel de zorgplicht (artikel 1.11) in acht genomen dient te worden.

Voorkomen beschermde vissoorten:

- Het gebied is ongeschikt als leefgebied voor beschermde vissoorten.

3.2.8 Libellen en dagvlinders

De kleine ijsvogelvlinder is tussen 2016 en 2020 waargenomen in natuurgebieden in de omgeving van het onderzoeksgebied.

De kleine ijsvogelvlinder komt voor in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. Geschikte waardplanten (wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelie) groeien doorgaans in de halfschaduw. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden.

Met alleen de aanwezigheid van kleinere bosschages binnen het onderzoeksgebied valt niet te verwachten dat de kleine ijsvogelvlinder hier zijn leefgebied heeft. De aanwezigheid van deze soort kan hier redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het onderzoeksgebied ligt binnen het bekende verspreidingsgebied van eikenpage. De eikenpage leeft alleen bij grotere eiken. Deze kunnen groeien in zonnige bosranden, eikenlanen, houtwallen, parken, binnenduinen en bij open plekken in bossen. Ook leeft de soort soms bij vrijstaande eiken. De vlinder kan overal voorkomen waar zulke eiken staan, maar het meest wordt hij gevonden op voedselarme zandgronden.

Met de afwezigheid van grotere eiken binnen het onderzoeksgebied, kan de aanwezigheid van deze soort hier redelijkerwijs worden uitgesloten.

Voor overige beschermde dagvlinders geldt dat zij specifieke eisen stellen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurgebieden te vinden zijn. Geschikte waardplanten voor overige beschermde vlindersoorten als grote weerschijnvlinder (boswilg; soms grauwe wilg) zijn binnen het onderzoeksgebied afwezig.

Uit 2018 is in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied een waarneming van rivierrombout bekend langs de Maas. Deze soort komt in Nederland vooral voor langs grote rivieren. Het onderzoeksgebied grenst aan de Maas. Binnen het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van deze soort redelijkerwijs worden uitgesloten.

In het onderzoeksgebied komen geen vegetatierijke vennen voor die geschikt zijn als leefgebied voor beschermde libellen (o.a. gevlekte witsnuitlibel en gevlekte glanslibel). De aanwezigheid van onder de beschermingsregimes vallende libellen kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde vlinder- en libelsoorten:

- Het gebied is ongeschikt als leefgebied voor beschermde libellen- en vlindersoorten.

3.2.9 Overige ongewervelden

Oeveraas, juchtleerkever en Bataafse stroommossel zijn uit Nederland verdwenen.

Van de vermiljoenkever zijn binnen Limburg populaties bekend in vochtige bossen. De biotoop wordt gevormd door vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen en dikke takken die recent zijn doodgegaan. Binnen het onderzoeksgebied is dit biotoop afwezig en kan aanwezigheid van vermiljoenkever worden uitgesloten.

In verband met het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, veensloten, vennen) binnen het onderzoeksgebied, kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden onder beschermingsregimes redelijkerwijs worden uitgesloten. Ook zijn er geen waarnemingen van beschermde overige ongewervelden bekend uit het onderzoeksgebied of de directe omgeving hiervan (NDFF).

Voorkomen beschermde overige ongewervelden:

- Het gebied is ongeschikt als leefgebied voor beschermde overige ongewervelden.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

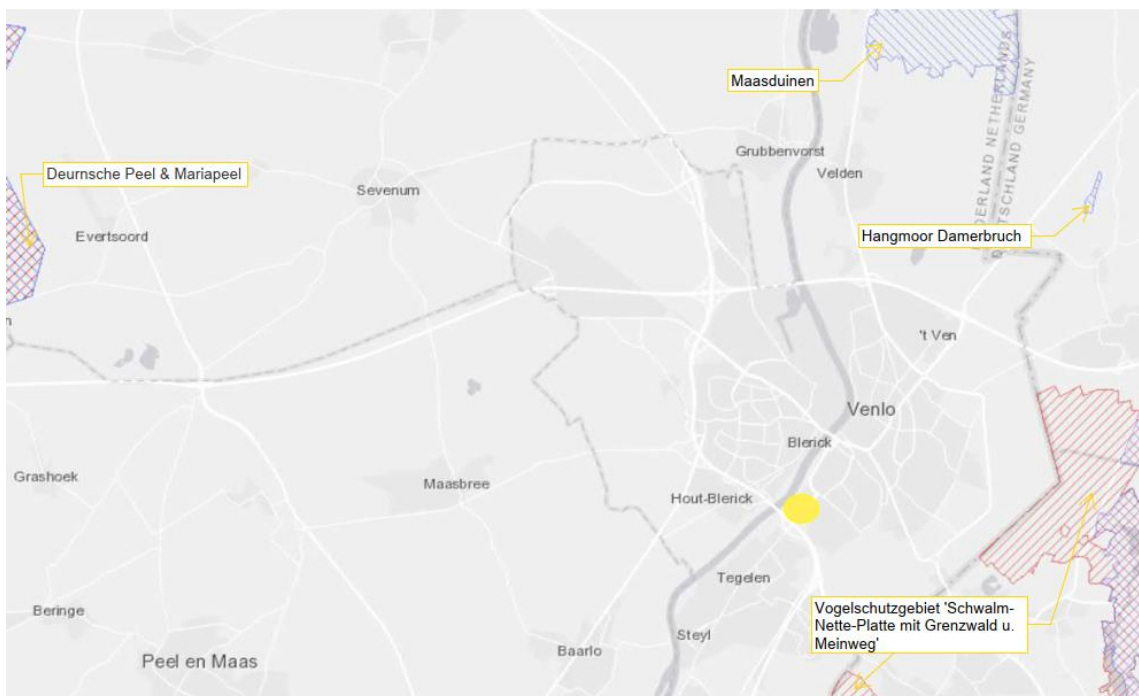
In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het onderzoeksgebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Economische Zaken, provincie Noord-Brabant en gemeente Boxmeer. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied is niet gelegen binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied (zie afbeelding 11). De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het onderzoeksgebied.

Natura 2000-gebied	Afstand tot onderzoeksgebied
Vogelschutzgebiet 'Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg' (DE)	circa 3,3 km
Hangmoor Damerbruch (DE)	circa 8,0 km
Maasduinen	circa 8,9 km
Deurnsche Peel & Mariapeel	circa 15,3 km
Leudal	circa 16,7 km
Groote Peel	circa 20,3 km

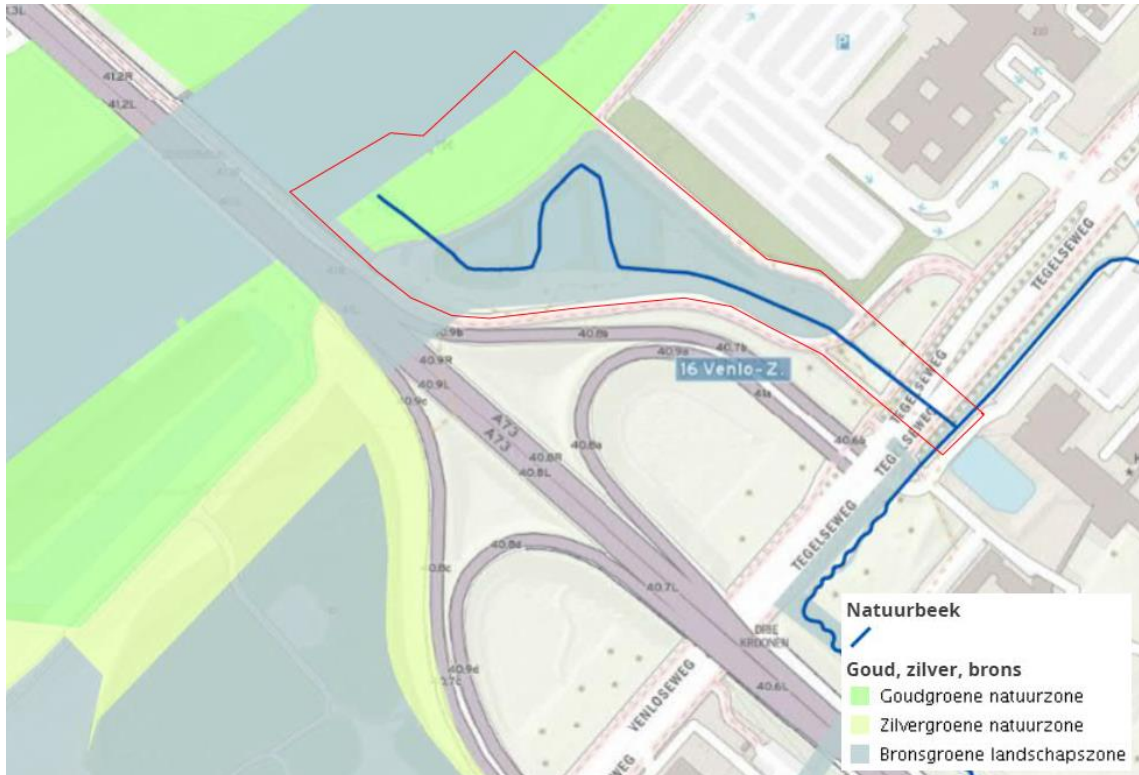
Afbeelding 11. Ligging van het onderzoeksgebied (gele stip) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

Binnen de provincie Limburg bestaat het NNN uit de Goudgroene natuurzone. Daarnaast worden ook de zilvergroene natuurzone en bronsgroene landschapszone beleidsmatig beschermd. Het netwerk wordt gevormd

door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

In afbeelding 12 is te zien dat een deel van het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het door provincie Limburg aangewezen Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het overige deel van het onderzoeksgebied is voor een groot deel aangewezen als brongroene landschapszone en natuurbeek.

Afbeelding 12. Ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd), ten opzichte van het NNN (Bron: Provincie Limburg, Kaartbank Viewer).

4.3 Houtopstanden

Bij de ingreep wordt mogelijk begroeiing langs de Maas verwijderd/gekapt.

Op afbeelding 13 is te zien dat het volledige onderzoeksgebied in de roze zone gelegen is. Naar verwachting betreffen percelen binnen de roze vlakken, percelen die buiten de bebouwde komgrens gelegen zijn. Hiermee is het onderzoeksgebied in dat geval buiten de bebouwde komgrens voor houtopstanden (Wnb) gelegen. De bescherming vanuit de Wet natuurbescherming houtopstanden is daarom van toepassing op te kappen bomen. Een melding bij provincie Limburg voor het kappen van bomen in het kader van de Wet natuurbescherming is daarom aan de orde.

Gemeente Venlo hanteert een 'Lijst bomen en houtopstanden'. Wanneer een te kappen boom vermeld staat op deze 'bomenlijst', dan mag deze niet zonder vergunning gekapt worden. Te zien is dat de te kappen bomen langs de monding van de Maas, deel uitmaken van gemarkeerde houtopstanden. Wanneer een of meerdere van deze bomen gekapt gaan worden, dient hiervoor een vergunning aangevraagd te worden bij gemeente Venlo.

Afbeelding 13. Register waardevolle bomen: waardevolle bomen (groene vierkantjes) of houtopstanden (groene vlakken). Bron: Gemeente Venlo.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik in het onderzoeksgebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen op beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken, dat binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Vogels

Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen en/of nesten van algemene broedvogels aanwezig. Het onderzoeksgebied kan voor soorten zoals havik en ransuil mogelijk wel onderdeel uit van het foerageergebied.

Tijdens het veldbezoek werden geen omgevingsscansoorten waargenomen binnen het onderzoeksgebied. Tevens zijn er binnen en grenzend aan het onderzoeksgebied geen nesten aangetroffen van omgevingsscansoorten. Het valt niet uit te sluiten dat er binnen het onderzoeksgebied geschikt nestbiotoop aanwezig is voor de ijsvogel. Mogelijke negatieve effecten op nestlocaties van ijsvogel (vernietiging en/of verstoring) kunnen hiermee op voorhand niet worden uitgesloten.

Voor soorten, waaronder blauwe reiger en buizerd, geldt dat het onderzoeksgebied deel uit kan maken van geschikt foerageergebied.

Tijdens het veldbezoek zijn er een heel aantal algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen binnen het onderzoeksgebied. Voor deze soorten maakt het onderzoeksgebied deel uit van geschikt nestbiotoop. Binnen het onderzoeksgebied zijn in de bosschage grenzend aan de Maas twee ekternesten aangetroffen.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen verder voor bovengenoemde ijsvogel en algemene broedvogels leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van artikel 3.1 lid 1 en 2 Wet Natuurbescherming. Met name het eventuele verwijderen van beplanting wordt bij voorkeur buiten de broedtijd uitgevoerd, met hierbij de voorkeur voor de periode oktober-december, omdat dan de kans op aanwezigheid van broedvogels het kleinst is. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van omstreeks 15 maart tot 15 juli.

Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

5.1.2 Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat meerdere soorten vleermuizen binnen het onderzoeksgebied kunnen voorkomen. Dit zijn de volgende soorten: bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone/grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Door het hoge water tijdens het veldonderzoek, is het voor een groot aantal van de bomen niet mogelijk geweest om deze van dichtbij te inspecteren op aanwezig holtes/spleten/loszittende bast, die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen kan hiermee dan ook niet worden uitgesloten. Gezien men onder de voorgenomen ingrepen voornemens is mogelijk een aantal bomen te gaan kappen binnen het onderzoeksgebied, kan hiermee een negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen niet worden uitgesloten.

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor meerdere soorten vleermuizen. Kijkend naar de ligging van het gebied (nabij bebouwd gebied en gelegen in stedelijk gebied) en op grond van de omvang van het gebied, is daarbij de kans aanwezig dat het essentieel foerageergebied betreft. Het foerageerbiotoop voor vleermuizen blijft echter behouden en wordt door de werkzaamheden ook niet significant aangetast. Er wordt derhalve niet verwacht dat de ingreep een negatief effect heeft op de functionaliteit van dit foerageergebied.

Lijnvormige elementen in de vorm van bomen en waterlopen zijn aanwezig in het onderzoeksgebied, waarmee ook vliegroutes van vleermuizen niet kunnen worden uitgesloten. Gezien er geen bomen gekapt gaan worden (hooguit het verwijderen van begroeiing langs de Maas) en de aanwezige lijnvormige elementen intact blijven, worden geen negatieve effecten op mogelijk essentiële vliegroutes verwacht.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

5.1.3.1 Ware muizen, woelmuizen en spitsmuizen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van muizensoorten beschermd onder de Habitatrichtlijn kunnen worden uitgesloten. Van de beschermde soorten die vallen onder de categorie 'andere soorten' kan de aanwezigheid van waterspitsmuis binnen het onderzoeksgebied op voorhand niet worden uitgesloten en leidt de ingreep hier hiermee mogelijk tot een negatief effect. Voor de overige soorten geldt dat aanwezigheid niet wordt verwacht en/of dat deze soorten zijn vrijgesteld van ruimtelijke ingrepen door de provincie. Voor de vrijgestelde soorten geldt echter wel dat de zorgplicht in acht genomen dient te worden tijdens de uitvoer van de werkzaamheden.

5.1.3.2 Knaagdieren

Bever

Sporen in het onderzoeksgebied die erop duiden dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het leefgebied van bever zijn tijdens het veldbezoek aangetroffen in de vorm van knaagsporen en een 'glijplaats' het water in (afbeelding 9 - 10).

Hoewel men voornemens is tot ecologische optimalisatie van het gebied, kunnen de voorliggende werkzaamheden binnen het gebied mogelijk wel tot een tijdelijk negatief effect leiden op het functionele leefgebied van de soort.

Eekhoorn

Binnen het onderzoeksgebied bevinden zich biotopen die geschikt zijn als leefgebied voor eekhoorn. Daarbij zijn in de omgeving van het onderzoeksgebied waarnemingen bekend van eekhoorn (NDFF). Nesten van eekhoorns zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen. Het onderzoeksgebied kan hiermee geschikt zijn als foerageergebied. De verwachting is dat de eekhoorn hooguit incidenteel in het plangebied voorkomt, aangezien er geen aanwijzingen zijn dat het plangebied de kern van het leefgebied van een eventueel eekhoornpaar vormt. In dit geval betreft het onderzoeksgebied geen essentieel leef- en foerageergebied en gaat het hooguit om marginaal geschikt leefgebied. Hiermee zijn negatieve effecten op eekhoorn met de voorliggende ingrepen redelijkerwijs uit te sluiten.

5.1.3.3 Marterachtigen

Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter

Mogelijke rustplaatsen van kleine marterachtigen en steenmarter zijn binnen het onderzoeksgebied aanwezig in de vorm van takkenhopen, oude hopen en boomholtes (mogelijk spechtenholtes). De werkzaamheden worden uitgevoerd ten behoeve van de ecologische optimalisatie van het gebied. Daarbij geldt ook voor deze soorten dat de realisatie van de ingrepen een verbetering van het lokale habitat is. Van permanente negatieve effecten is derhalve geen sprake.

Marters zijn daarnaast minder strikt gebonden aan een specifiek foerageerbiotoop, maar foerageren naar verwachting in de geruime omgeving van het onderzoeksgebied. Er is derhalve geen sprake van essentieel foerageerbiotoop dat tijdelijk verloren gaat. De marters zijn voldoende flexibel om tijdens de werkzaamheden het onderzoeksgebied te mijden, zodat ook tijdelijke negatieve effecten niet verwacht worden.

Desondanks kan er niet uitgesloten worden dat de werkzaamheden aan de oevers en het mogelijk verwijderen van begroeiing langs de Maas leidt tot een tijdelijk verlies aan verblijfplaatsen en geschikt leefgebied voor deze soorten. Voor hermelijn, bunzing en wezel geldt dat deze soorten binnen provincie Limburg zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen. De voorgenomen werkzaamheden kunnen wel leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.10, lid 1 voor steenmarter. Voor steenmarter geldt dat deze soort binnen provincie Limburg alleen is vrijgesteld in de volgende periode: 15 augustus tot en met februari.

5.1.3.4 Overige grondgebonden zoogdiersoorten

Uit de resultaten blijkt dat de aanwezigheid van overige soorten die vallen onder de groep 'grondgebonden zoogdieren' redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten of dat zij voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. De ingreep leidt voor deze soorten dan ook niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.1.4 Amfibieën

Binnen het onderzoeksgebied zijn in de huidige situatie geschikte voortplantingswateren (in de vorm van vijvers) en landhabitats aanwezig voor de beschermde amfibiesoort Alpenwatersalamander.

Het beschadigen, vernietigen of opzettelijk verstoren van functioneel leefgebied van deze beschermde soort vormt een overtreding op de Wet natuurbescherming. Wanneer voor de uitvoer van de werkzaamheden graafwerkzaamheden binnen het onderzoeksgebied dienen plaats te vinden, kan dit mogelijk lijden tot het beschadigen, vernietigen of opzettelijk verstoren van het leefgebied van bovengenoemde soort.

Met het voornemen tot ecologische optimalisatie van het gebied wordt het onderzoeksgebied echter geschikter voor deze soort dan nu het geval is.

Tevens zijn binnen het onderzoeksgebied geschikte voortplantings- en landhabitats aanwezig voor de vrijgestelde soorten gewone pad, bruine kikker, groen kikker/bastaardkikker, meerkikker en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden de zorgplicht (artikel 1.11) in acht genomen dient te worden.

Verder dient voorkomen te worden dat de beschermde rugstreeppad zich tijdens de werkzaamheden gaat vestigen in het onderzoeksgebied. Zie voor een verdere toelichting hierover paragraaf 6.1.2.

5.1.5 Reptielen

Met de werkzaamheden in het onderzoeksgebied komen met betrekking tot hazelworm (enigszins) vochtige, met dichte vegetatie bedekte plekken en mogelijke ondergrondse schuilplaatsen in de oeverzones te verdwijnen. Er kan niet worden uitgesloten dat hazelworm binnen het onderzoeksgebied zijn leefgebied heeft. De voorgenomen werkzaamheden kunnen hiermee leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.10, lid 1, wanneer niet binnen de vrijgestelde periode van deze soort gewerkt kan worden. Binnen provincie Limburg is hazelworm vrijgesteld in de periode juli, augustus en september.

5.1.6 Vissen

In de aanwezige vijvers en beeklopen worden alleen algemeen voorkomende vissoorten verwacht. Voor deze soorten geldt dat zij voor door provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten geldt dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden echter wel de zorgplicht (artikel 1.11) in acht genomen dient te worden.

5.1.7 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat de aanwezigheid van onder de beschermingsregimes vallende beschermde soorten uit de soortgroepen flora en ongewervelden redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten of dat zij voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor deze soorten.

5.2 Beschermde gebieden

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde natuurgebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Duitse Natura 2000-gebied tot het onderzoeksgebied is 'Vogelschutzgebiet 'Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg'' en ligt op een afstand van circa 3,3 km. Het dichtstbijzijnde Nederlandse Natura 2000-gebied is 'Maasduinen', welke op een afstand van circa 8,9 km gelegen is (tabel 2).

De ingreep betreft met name de ecologische optimalisatie van het gebied. De ingrepen die hiervoor uitgevoerd gaan worden, betreffen allen tijdelijke werkzaamheden, bovendien met als doelstelling een meer natuurlijke inrichting van het gebied. De werkzaamheden zijn van tijdelijke aard, hebben geen grootschalige effecten op grondwaterstanden en leiden niet tot verstoring op de omgeving als gevolg van licht, geluid of trillingen. Effecten als gevolg van stikstofdepositie, die veroorzaakt wordt bij de uitvoering, reiken echter tot grotere afstand van het onderzoeksgebied. Het kan niet op voorhand uitgesloten worden of de werkzaamheden een toename aan stikstofdepositie als gevolg hebben op Natura 2000-gebieden.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

Uit paragraaf 4.2. blijkt dat het gehele onderzoeksgebied gelegen is binnen de goudgroene natuurzone en de bronsgroene landschapszone. De ingreep betreft de ecologische optimalisatie van het gebied.

De werkzaamheden worden hiermee uitgevoerd in het kader van een natuurversterkende maatregel. De geplande werkzaamheden versterken daarmee de ecologische kwaliteit van het gebied en biedt hiermee na de realisatie ruimte voor een groot aantal doelsoorten en (beschermde) vissoorten. Ook voor de aangewezen beheertypen binnen dit gebied geldt dat hier geen afbreuk aan wordt gedaan. Er is hiermee dus juist sprake van een positief effect op het NNIN.

Tijdens de werkzaamheden wordt, zoals beschreven in paragraaf 5.1 en 6.1, met de in het gebied voorkomende beschermde planten- en diersoorten rekening gehouden. Er is derhalve geen sprake van negatieve effecten van de werkzaamheden op het NNIN. Vervolgstappen in het kader van het NNIN zijn daarom ook niet aan de orde.

5.2.3 Houtopstanden

Zie hiervoor paragraaf 4.3.

6 CONCLUSIES

Op basis van de resultaten uit dit verkennend flora- en faunaonderzoek, blijkt dat met de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied negatieve effecten veroorzaakt kunnen worden op beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden. Voor de verschillende soort(groep)en wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden en in hoeverre dit de realisatie van het voornemen in gevaar kan brengen. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven. Tot slot is vermeld welke gevolgen de gebiedsbescherming heeft voor de uitvoering van dit project.

6.1 Zorgplicht en voorkomen vestiging beschermde soorten

6.1.1 Algemeen voorkomende zoogdiersoorten, amfibieën en vissen – rekening houden met de zorgplicht

Het onderzoeksgebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdier-, amfibie- en vissoorten. De omgeving van het onderzoeksgebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Bovendien is het onderzoeksgebied na afloop van de werkzaamheden nog beter geschikt voor deze soorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten, vissoorten en amfibieën worden mogelijk gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield (Wnb artikel 3.10.1).

De mogelijk voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten zijn in de provinciale verordening van de provincie Limburg vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen met als doel deze weer elders uit te zetten daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

In de Wylrebeek worden ook algemeen voorkomende vissoorten verwacht. Ook voor de aanwezig poelen/vijver valt op voorhand niet met zekerheid uit te sluiten dat hier vissen in voorkomen. Voor deze soorten geldt dat zij voor door provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten geldt dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden echter wel de zorgplicht (artikel 1.11) in acht genomen dient te worden. Dit houdt in dat het doden van individuen redelijkerwijs vermeden dient te worden. Dit kan door te werken met een ecologisch werkprotocol. Voor de Wylrebeek geldt dat vissen geregeld wegvlugten bij verstoring in het water of langs de oever. Dit is natuurlijk gedrag dat vissen dagelijks vertonen. Vluchtgedrag door de werkzaamheden kan dan ook niet worden gezien als het verontrusten van dieren.

6.1.2 Voorkomen vestiging rugstreeppad

Het onderzoeksgebied ligt binnen het verspreidingsgebied van rugstreeppad (NDFF). De rugstreeppad is een mobiele soort en een echte pionier die gebruikmaakt van nieuwe onbegroeide en tijdelijke wateren voor zijn voortplanting. Wanneer in het onderzoeksgebied ten gevolge van de werkzaamheden nieuwe wateren ontstaan (bijvoorbeeld braakliggende grond met tijdelijke plassen en poelen en door insporing van banden), dan kunnen deze in zeer korte tijd door rugstreeppadden gebruikt worden als voortplantingswater. Er wordt dan ook geadviseerd om gedurende het werk de vorming van plassen en insporing te voorkomen. Dit dient nader onderbouwd te worden in een ecologisch werkprotocol.

6.2 Beschermde soorten

6.2.1 Vogels – aanvullend onderzoek ijsvogel en rekening houden met het broedseizoen

In het onderzoeksgebied is de volgende vogelsoort met jaarrond beschermd nest (omgevingsscansoort) te verwachten en waarop met de uit te voeren ingrepen mogelijk een negatief effect te verwachten is: ijsvogel. Voor deze soort is nader onderzoek nodig om inzicht te krijgen in het daadwerkelijk voorkomen van de soort, nestlocaties van deze soort en de functie die het onderzoeksgebied heeft voor deze soort.

De ontwikkeling van het onderzoeksgebied leidt mogelijk tot negatieve effecten op algemene broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1 lid 1) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1 lid 2). Het is hiernaast mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1 lid 4).

In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor kan niet gewerkt worden met de goedgekeurde gedragscode van de Unie van Waterschappen (2012) en is tevens geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij de werkzaamheden. De werkzaamheden dienen daarom uitgevoerd of op zijn minst aangevangen te worden buiten het broedseizoen van in de omgeving voorkomende broedvogels. Wanneer dit niet mogelijk is, dienen werkzaamheden onder begeleiding van een ecooloog en volgens een ecologisch werkprotocol uitgevoerd te worden. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli. Deze periode is echter afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort, waardoor het mogelijk kan zijn dat vogelsoorten eerder tot broeden komen binnen het onderzoeksgebied of langer broeden dan half juli. Als broedtijd van vogels wordt de periode tussen de bouw van het nest en het uitvliegen van de kuikens beschouwd.

6.2.2 Vleermuizen – werken volgens ecologisch werkprotocol

Onder de voorgenomen ingrepen is men voornemens mogelijk enkele bomen te gaan kappen langs de monding van de Maas. De aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen in een van de mogelijk te kappen bomen kan op voorhand niet worden uitgesloten. Op het moment dat blijkt dat kap van enkele/meerdere bomen vereist is voor het kunnen uitvoeren van de werkzaamheden, dient door een ecooloog beoordeeld te worden of nader soortgericht onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk blijkt.

Verder dienen de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden, om verstoring door verlichting op verblijfplaatsen te voorkomen. Wanneer dit niet mogelijk is, dient hiervoor een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden, hoe om te gaan met verlichting. Ook is in dit geval mogelijk nader onderzoek nodig.

6.2.3 Grondgebonden zoogdieren

Waterspitsmuis – afstemming WL werken met gedragscode of nader onderzoek

De aanwezigheid van waterspitsmuis kan binnen het onderzoeksgebied op voorhand niet worden uitgesloten. Voor deze soort kan door de discrepantie tussen de oude en de fungerende natuurwetgeving met de voorliggende gedragscode nu geen eenduidig antwoord gegeven worden op de vraag of voor deze soort met de gedragscode gewerkt kan worden, of dat nader onderzoek vereist is. Dit dient nader afgestemd te worden met Waterschap Limburg.

Met de herstelmaatregelen die binnen het onderzoeksgebied uitgevoerd gaan worden, ten behoeve van ecologische optimalisatie van het gebied passend bij het streefbeeld R4b (permanente langzaam stromende heuvelland bovenloop op zand), is het gebied in de toekomstige situatie naar verwachting nog beter geschikt als leefgebied voor deze soort. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende waterspitsmuis.

Bever – nadere afstemming WL

Het staat vast dat de bever binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied aanwezig is. Met de herstelmaatregelen die binnen het onderzoeksgebied uitgevoerd gaan worden, ten behoeve van ecologische optimalisatie van het gebied passend bij het streefbeeld R4b (permanente langzaam stromende heuvelland bovenloop op zand), is het gebied in de toekomstige situatie naar verwachting nog beter geschikt als leefgebied voor de bever. Permanente effecten op de bever treden naar verwachting dan ook niet op. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van de aanwezige bever. Zo kunnen de voorliggende werkzaamheden aan de oevers mogelijk tot een negatief effect leiden op het functionele leefgebied van de soort. Nader overleg over de tijdelijke werksituatie en de noodzaak voor nader onderzoek dient hierover plaats te vinden met Waterschap Limburg.

Steenmarter – werken met gedragscode en/of afstemming WL nader onderzoek

Steenmarter heeft mogelijk verblijfplaatsen en/of foerageergebied binnen het onderzoeksgebied. De ingreep kan een tijdelijk effect hebben op deze soort doordat holen en nesten worden vernield.

De werkzaamheden worden uitgevoerd ten behoeve van de realisatie van nieuwe natuur. Daarbij geldt ook voor deze soort dat de voorliggende ingreep juist een verbetering van het lokale habitat is. Van permanente negatieve effecten is derhalve geen sprake. De marters zijn voldoende flexibel om tijdens de werkzaamheden het onderzoeksgebied te mijden, zodat ook tijdelijke negatieve effecten niet verwacht worden.

Desondanks kan er niet uitgesloten worden dat de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied (grondverzet) leidt tot een tijdelijk verlies aan verblijfplaatsen en geschikt leefgebied voor deze soort. Voor de steenmarter geldt binnen provincie Limburg een vrijgestelde periode voor ruimtelijke ingrepen (periode 15 augustus tot en met februari). Wanneer de ingrepen in deze periode worden uitgevoerd, is geen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.10, lid 1. Dit dient opgenomen te worden in een ecologische werkprotocol. Als de werkzaamheden buiten deze periode uitgevoerd gaan worden, dan dient nader met Waterschap Limburg afgestemd te worden welke vervolgstappen nodig zijn.

6.2.4 Amfibieën – afstemming WL werken met gedragscode of nader onderzoek

Aangenomen moet worden dat delen van het onderzoeksgebied geschikt zijn als leefgebied voor de beschermde amfibiesoort Alpenwatersalamander. Met de ecologische optimalisatie van het gebied, wordt deze geschikter voor deze soort dan nu het geval is. De huidige oevers zijn op meerdere locaties steil. In de toekomstige situatie is er een meer geleidelijke overgang naar het water en meer ruimte voor oever- en waterplanten, wat leefgebied biedt aan deze soort. De ingreep kan echter leiden tot het doden, verwonden en verstoren van exemplaren van deze soort, en tot het (tijdelijk) verdwijnen van leefgebied van deze soort. Dit zijn overtredingen van de Wet natuurbescherming.

Voor Alpenwatersalamander kan waarschijnlijk gewerkt worden met de goedgekeurde gedragscode van de Unie van Waterschappen (2012). Gezien deze gedragscode nog uit gaat van verouderde natuurwetgeving, dient hierover nadere afstemming met Waterschap Limburg plaats te vinden.

6.2.5 Reptielen – afstemming WL werken met gedragscode of nader onderzoek

Er kan niet worden uitgesloten dat hazelworm binnen het onderzoeksgebied zijn leefgebied heeft. De ingreep kan leiden tot het doden, verwonden en verstoren van exemplaren van deze soort, en tot het (tijdelijk) verdwijnen van leefgebied van deze soort. De voorgenomen werkzaamheden kunnen hiermee leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.10, lid 1, wanneer niet binnen de vrijgestelde periode van deze soort gewerkt kan worden. Binnen provincie Limburg is hazelworm vrijgesteld in de periode juli, augustus en september. Wanneer de werkzaamheden buiten deze periode uitgevoerd gaan worden, kan door de discrepantie tussen de oude en de fungerende natuurwetgeving met de voorliggende gedragscode nu geen eenduidig antwoord gegeven worden op de vraag of voor deze soort met de gedragscode gewerkt kan worden, of dat nader onderzoek vereist is. Dit dient nader afgestemd te worden met Waterschap Limburg.

6.3 Beschermde gebieden

6.3.1 Natura 2000-gebieden – stikstofdepositieonderzoek

Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van een toename aan stikstofdepositie tijdens de uitvoering kunnen niet op voorhand uitgesloten worden. Middels een stikstofdepositieonderzoek (Aeriusberekening) dient berekend te worden of toename aan stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreedt.

6.3.2 Provinciale gebiedsbescherming – negatieve effecten uitgesloten

Zoals in paragraaf 5.2.2 beschreven staat versterken de geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied de kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Er is derhalve geen sprake van negatieve effecten van de werkzaamheden op het NNN. Vervolgstappen in het kader van het NNN zijn daarom ook niet aan de orde.

6.3.3 Houtopstanden – meldingsplicht en vergunningaanvraag

Zie hiervoor de uitwerking in paragraaf 4.3.

6.4 Conclusies samengevat

In de onderstaande tabel zijn alle soorten opgenomen die uit het verkennend onderzoek naar voren zijn gekomen en waar aanvullend onderzoek en/of aanvullende maatregelen voor getroffen dienen te worden.

Tabel 3. Samenvattende tabel flora en fauna onderzoeken

Soortgroep	Effect	Vervolgstappen
Algemeen voorkomende broedvogels	Doden of verwonden van vogels en/of het vernielen van eieren of nesten	Rekening houden met het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli)
Algemeen voorkomende amfibie-, zoogdier- en vissoorten	De werkzaamheden hebben mogelijk een (tijdelijk) negatief effect op aanwezige algemeen voorkomende amfibie-, zoogdier- en vissoorten en leefgebied	Inachtneming van de zorgplicht (artikel 1.11)
Vogels met jaarrond beschermde nesten (omgevingsscansoort – ijsvogel)	Doden of verwonden van vogels en/of het vernielen van eieren of nesten	Soortgericht onderzoek naar het voorkomen van ijsvogel met een jaarrond beschermd nest
Waterspitsmuis	De werkzaamheden hebben mogelijk een (tijdelijk) negatief effect op aanwezige waterspitsmuis en beschermde functies voor deze soort	Afstemming met Waterschap Limburg, werken met de gedragscode van de Unie van Waterschappen, of nader soortgericht onderzoek naar het voorkomen van de soort
Bever	De werkzaamheden hebben mogelijk een (tijdelijk) negatief effect op aanwezige bever en beschermde functies voor bever	Nader overleg over de effecten van de tijdelijke werksituatie en de noodzaak voor nader onderzoek dient hierover plaats te vinden met Waterschap Limburg
Steenmarter	De werkzaamheden hebben mogelijk een (tijdelijk) negatief effect op aanwezige steenmarter en verblijfplaatsen	Werken in de vrijgestelde periode die voor steenmarter geldt binnen provincie Limburg. Voor werkzaamheden die buiten deze periode worden uitgevoerd, dient nader met Waterschap Limburg afgestemd te worden welke vervolgstappen nodig zijn

Alpenwatersalamander	De ingreep kan leiden tot het doden, verwonden en verstoren van exemplaren van deze soorten, en tot het (tijdelijk) verdwijnen van leefgebied van deze soorten	Afstemming met Waterschap Limburg, werken met de gedragscode van de Unie van Waterschappen, of nader soortgericht onderzoek naar het voorkomen van de soort
Rugstreepad	Voorkomen vestiging soort	Werken volgens ecologisch werkprotocol
Hazelworm	De ingreep kan leiden tot het doden, verwonden en verstoren van exemplaren van deze soort, en tot het (tijdelijk) verdwijnen van leefgebied van deze soort	Werken in de vrijgestelde periode (juli, augustus en september), of afstemming met Waterschap Limburg, werken met de gedragscode van de Unie van Waterschappen, of nader soortgericht onderzoek naar het voorkomen van de soort
Gebiedsbescherming	Effect	Vervolg
Natura 2000-gebieden	Mogelijk negatief effect door stikstofdepositie	Stikstofdepositieonderzoek
NNN	Geen	-
Houtopstanden	Geen (er worden geen bomen gekapt)	Bij kap bomen melding bij provincie Limburg en aanvraag omgevingsvergunning bij gemeente Venlo

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn
- Diepenbeek, A. van, Twisk, P., 2013. Veldgids, Diersporen. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist
- Dijk, A.J., van & Boele, A., 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek.
- Kennisdocument, 2012. Levendbaerende hagedis *Zootoca vivipara*. Versie 12 juli 2017.
- Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.
- Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam
- Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist
- Svensson, L., 2016. ANWB vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag
- Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker, 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.
- Unie van Waterschappen, 2012. Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen. Goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie op 6 februari 2012.
- Waterschap Limburg, 2020. Offerteaanvraag. Meervoudig onderhandse offerteaanvraag voor de verlening van diensten inzake het project Herinrichting Wylrebeek monding ten behoeve van Waterschap Limburg. Zaaknummer 2020-Z5023. 16 juli 2020.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 01-02-2021.

Websites

www.floron.nl
www.minez.nederlandsesoorten.nl
www.overheid.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuis.net
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.limburg.nl

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

In deze bijlage vindt een beknopte toelichting plaats op de bescherming van planten- en diersoorten en Natura 2000-gebieden onder de Wet natuurbescherming. Daarnaast wordt een korte toelichting gegeven op beschermde natuur die valt onder het Natuurnetwerk Nederland, welke is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het onderzoeksgebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van Natura 2000-gebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van deze wet. De provincies hebben allen voor hun eigen provincie de bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben onder deze wet de bevoegdheid gekregen tot het verlenen van vrijstellingen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is. Hiertoe is door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in 2009 een indicatieve lijst met soorten opgesteld. De provincies Limburg en Overijssel hebben hiervoor inmiddels eigen beleid ontwikkeld. Voor de andere 10

provincies geldt dat de opgestelde lijst door het Ministerie van LNV gehanteerd wordt. Hierbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, ekster en groene specht). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn.
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot zijn een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.

- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.
- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragcodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Gedragcodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dit betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Noord-Brabant voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Noord-Brabant heeft de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 3 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.

Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud (zie bijlage 3). Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van een Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde “passende beoordeling” in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied behouden blijft.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassaproductie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De gevlede houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)), is een netwerk van in Nederland bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het Rijk heeft het algemene NNN-beleid vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin is onder andere opgenomen dat provincies het opgestelde rijksbeleid verder vorm moeten geven via een provinciale verordening en daarbij verdere verantwoording dragen voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen de provincie Noord-Brabant is deze begrenzing uitgewerkt in Verordening Ruimte 2014.

Op grond van artikel 2.10.3 Barro zijn door de provincies de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN-gebieden vastgelegd, welke erop gericht zijn de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Tevens geldt er een algemeen beschermingsregime voor NNN-gebieden (artikel 2.10.4 Barro). Dit betreft het ‘nee, tenzij’-regime. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden, en of de geplande ingreep leidt tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen gebieden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang, ingrepen waarbij geen reële alternatieven voor de plannen

beschikbaar zijn en wanneer de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, de oppervlakte en de samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

B2 JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN

In onderstaande tabel zijn de jaarrond beschermde vogelnesten in de provincie Limburg opgenomen.

Vogelsoort	Categorie	Vogelsoort	Categorie
Bijeneter	4	Oeverzwaluw	4
Blauwe reiger	4	Ooievaar	2
Boerenzwaluw	2	Paapje	4
Boomvalk	3	Ransuil	3
Bosuil	2	Raaf	3
Buizerd	4	Ringmus	4
Draaihals	4	Rode wouw	3
Gierzwaluw	2	Roek	1
Grauwe klauwier	4	Roerdomp	4
Grote gele kwikstaart	2	Slechtvalk	2
Grutto	4	Sperwer	4
Havik	3	Spotvogel	4
Huismus	2	Steenuil	1
Huiszwaluw	2	Torenvalk	3
Ijsvogel	4	Visdief	4
Kerkuil	1	Wespendief	3
Kramsvogel	4	Wulp	4
Kwartelkoning	4	Zomertortel	4
Oehoe	1	Zwarte specht	4
		Zwarte wouw	3

Categorieën:

1: Jaarrond gebruikte nesten categorie

2: Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk bebouwing categorie

3: Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest categorie

4: Vogel dat jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel om elders nieuw nest te bouwen.

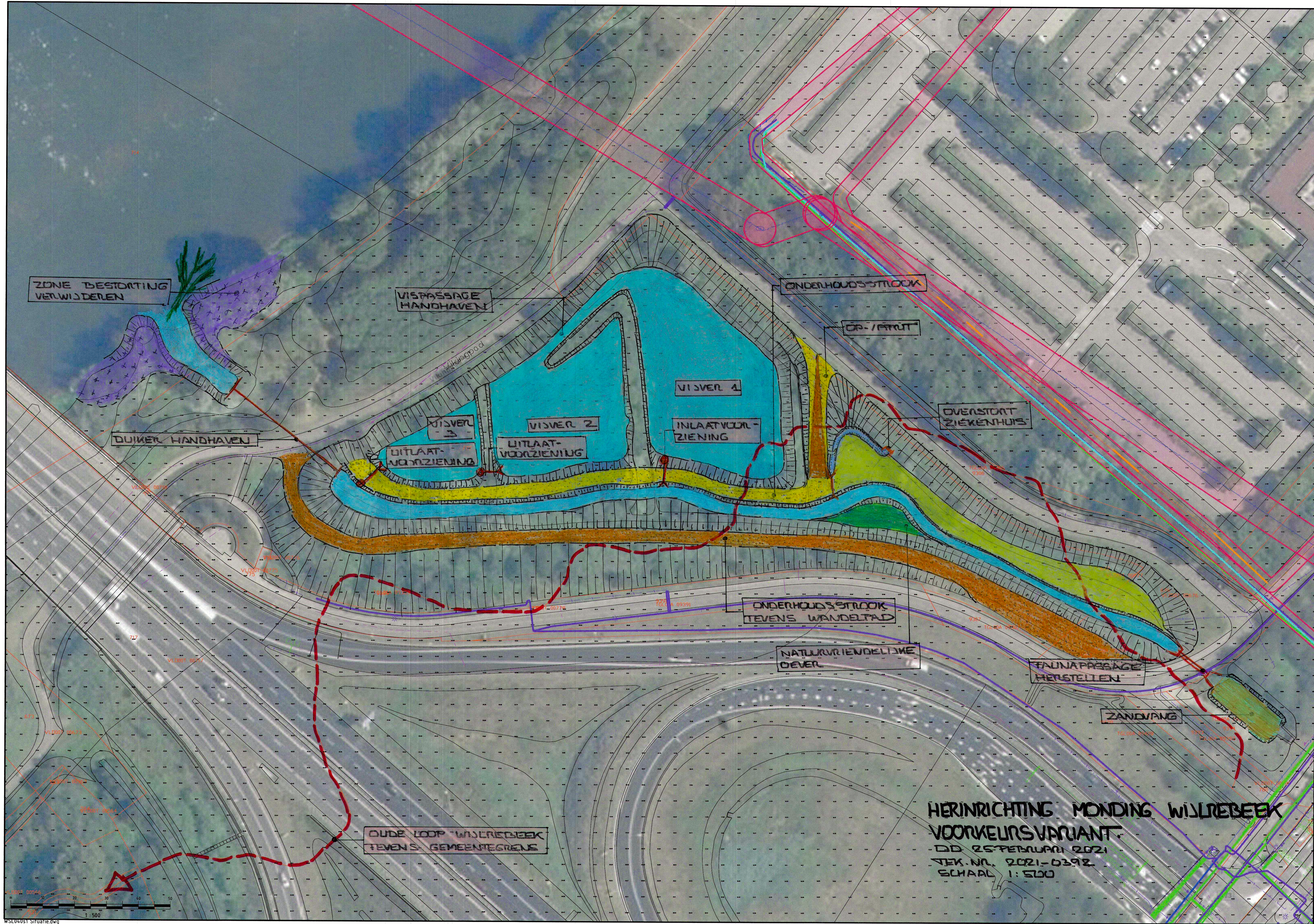
Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft provincie Limburg een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Gehele jaar
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Gehele jaar
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Gehele jaar
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Gehele jaar
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Maart-april en juli t/m november
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Gehele jaar
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Gehele jaar
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Gehele jaar
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Gehele jaar
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Gehele jaar
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Gehele jaar
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Gehele jaar
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Gehele jaar
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Gehele jaar
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Gehele jaar
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Gehele jaar
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Gehele jaar
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Gehele jaar
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Gehele jaar
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Gehele jaar
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Gehele jaar
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Gehele jaar
Reptielen		
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Juli, augustus en september
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	15 augustus t/m 15 oktober

B4 VOORLOPIG ONTWERP

ZONE BESTORTING
VERWIDDEREN

VIA PASSAGE
HANDHAVEN

ONDERHOUDSSTROOK

OP-/AFRIJF

OVERSTORT
ZIEKENHUIS

DUIKER
HANDHAVEN

VISVER 3

VISVER 2

VISVER 4

UITLAAT-
VOORZIENING

UITLAAT-
VOORZIENING

INLAATVOOR-
ZIENING

ONDERHOUDSSTROOK
TEVENS WANDELPAD

NATUURVRIENDELIJKE
DEVER

TAUNAPASSAGE
HERSTELLEN

ZANDVANG

OUDE LOOP WILREBEK
TEVENS GEMEENTEGRENS

HERINRICHTING MONDING WILREBEK
VOORKEURS-VARIANT
DD 25 FEBRUARI 2021
TEK. NR. 2021-0392
SCHAAP 1: 500

